

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Európska únia

Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Tvorba testových úloh na čítanie s porozumením v primárnom vzdelávaní

Ing. Peter Dubovan
generálny riaditeľ
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Tvorba testových úloh na čítanie s porozumením v primárnom vzdelávaní

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Čitateľská gramotnosť patrí medzi priority v primárnom vzdelávaní. Súčasťou kľúčových kompetencií žiaka na prvom stupni základnej školy je schopnosť porozumieť rôznym typom textov, vyberať a hodnotiť z textu získané informácie a využívať ich vo svojom učení. Základy majú získať žiaci v predmete slovenský jazyk a literatúra, ktorého cieľom je rozvoj čitateľských schopností ďaleko presahujúcich aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujúcich k prijatiu jeho obsahu (ŠVP, ISCED 1, 2008). Čitateľská gramotnosť sa má ďalej rozvíjať a využívať v každom predmete ako prostriedok učenia sa. Ponúkame preto učiteľom príležitosť získať ďalšie vedomosti a zručnosti na zvýšenie kvality vyučovacieho procesu v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakovi.

Podnetom na vytvorenie vzdelávacieho programu boli závery a odporúčania medzinárodných výskumov úrovne čitateľskej gramotnosti u 10-ročných žiakov v SR. Podľa výsledkov **medzinárodného merania PIRLS** dosahujú žiaci dobré výsledky, ktoré je však možné zlepšovať. Z výsledkov vyplýva, že slovenskí žiaci majú menej skúseností s čítaním informačných textov a počas vyučovania čítania majú menej príležitosti na to, aby si mohli čítať knihy podľa ich vlastného výberu. Najviac využívaným zdrojom sú učebnice a ústna forma zhnutia obsahu textu. (*Trendy úrovne kľúčových kompetencií žiakov 4. ročníka ZŠ, Bratislava, 2013*).

Podnety na rozvoj učiteľských kompetencií v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov vyplývajú aj **z výsledkov Testovania 5**. Na základe zistení sa odporúča učiteľom „aplikovať aktívnu prácu s textom, analyzovať text z hľadiska obsahového zamerania, z hľadiska pravdivosti informácií, vyvodenia hlavnej myšlienky. Analyzovať štruktúru textu na základe znalosti pojmu odsek, úvod, jadro, záver, tvorby osnovy, identifikovať explicitné informácie v texte a vyvodiť súvislosti v umeleckom a vecnom texte.“ (*Testovanie 5 – 2013, Bratislava, NUCEM 2014, s. 53*).

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2013/2014 odporúča podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti detí a žiakov. (*Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2013/2014, s. 8*).

Vzdelávací program reflektuje všetky zistené skutočnosti a ponúka pedagogickým zamestnancom aktualizáciu ich profesijných zručností v oblasti tvorby prostriedkov na zisťovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov v primárnom vzdelávaní.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania

kombinovaná: prezenčná, dištančná

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Rozšíriť a aktualizovať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov v príprave prostriedkov na zisťovanie úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením v primárnom vzdelávaní.

Špecifické ciele:

- Rozšíriť poznatky o tvorbe prostriedkov na zisťovanie úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením.
- Rozvíjať zručnosť aplikovať získané poznatky v tvorbe testových úloh na čítanie s porozumením k informačným a literárnym textom.
- Rozvíjať schopnosť pripraviť a zrealizovať testovanie úrovne čítania s porozumením vo vlastnej triede.
- Prehĺbiť zručnosť vyhodnotiť testovanie a interpretovať získané výsledky.
- Rozšíriť spôsobilosti implementovať závery z testovania do ďalšieho plánovania vyučovacieho procesu.

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1 Kritériá na tvorbu testových úloh na čítanie s porozumením.

Modul 2 Tvorba úloh na čítanie s porozumením.

Modul 3 Konštrukcia testu.

Modul 4 Interpretácia výsledkov testovania.

Téma	Forma	Časový rozsah
Modul 1 Kritériá na tvorbu testových úloh na čítanie s porozumením. Súlad úloh so vzdelávacím štandardom (ISCED 1). Typ úlohy (s krátkou odpoveďou, s výberom z možností). Zaradenie úlohy do dimenzie poznatkov (faktografické, konceptuálne, procedurálne). Kognitívna úroveň úlohy podľa taxonómie.	prezenčná	8 hodín 2 2 2 2
Modul 2 Tvorba úloh na čítanie s porozumením Charakteristika textov podľa cieľov čítania. Úlohy k textu podľa cieľov čítania (čítanie pre literárny zážitok, čítanie na získavanie informácií), príklady, ukážky. Úlohy k textu podľa procesov porozumenia, praktická činnosť.	prezenčná	16 hodín 2 6 8
Zadanie dištančnej úlohy: Tvorba banky testových úloh k literárnemu textu alebo k informačnému textu. Výstup z dištančnej formy: Návrh testových úloh. Formát A4, rozsah 12 – 15 položiek.	dištančná	8 hodín
Modul 3 Konštrukcia testu a spracovanie jeho výsledkov Výber úloh do testu podľa procesov a úrovni čitateľskej gramotnosti, praktická činnosť. Obťažnosť a citlivosť úloh. Reliabilita a validita testu. Metódy štatistického spracovania výsledkov testu.	prezenčná	8 hodín 2 2 2 2
Zadanie dištančnej úlohy: Zostavenie testu podľa určených kritérií. Realizácia testovania a štatistické spracovanie. Výstup z dištančnej formy: Finálna podoba testu (10 položiek)	dištančná	6 hodín

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

v určenej štruktúre). Formát A4. Tabuľka so štatistickým spracovaním výsledkov.		
Modul 4 Interpretácia výsledkov testovania Interpretácia výsledkov podľa dosiahnutej úrovne a procesov porozumenia. Zhrnutie výsledkov a vyvodenie záverov. Korekcia testových úloh.	prezenčná	8 hodín 4 2 2
Zadanie dištančnej úlohy: Interpretácia a hodnotenie výsledkov testovania. Výstup z dištančnej formy: Spracovaná prezentácia výsledkov testovania čítania s porozumením v triede. Formát podľa zvolenia účastníka (PPT alebo v MS Word), rozsah cca 5 snímok, resp.2 – 3 normostrany.	dištančná	6 hodín

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu Tvorba testových úloh na čítanie s porozumením v primárnom vzdelávaní má kompetencie implementovať poznatky o tvorbe prostriedkov na zisťovanie úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením, aplikovať získané poznatky a zručnosti v príprave, realizácii a vyhodnotení testovania úrovne čítania s porozumením vo svojej triede, využiť závery z testovania ako východisko pre ďalšie plánovanie.

Rozsah vzdelávacieho programu:

60 hodín, z toho 40 hodín prezenčne, 20 hodín dištančne

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategórie pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: –

Vyučovaci predmet: –

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu pedagogických zamestnancov - učiteľ v uvedených podkategóriách, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky na ukončovanie vzdelávacieho programu:

1. Účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Splnenie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania.
3. Úspešné vykonanie záverečnej prezentácie pred účastníkmi a lektorom aktualizáčného vzdelávania.

Obsah prezentácie: Návrh na využitie výsledkov testovania v ďalšom plánovaní vyučovania čítania s porozumením v triede.

Forma: Prezentácia v MS PowerPoint v rozsahu cca 10 - 15 snímok.

Personálne zabezpečenie:

Garant vzdelávacieho programu: PhDr. Ingrid Nosková, PhD., učiteľka pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou a s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra. Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Banská Bystrica, Horná 97.

Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori vzdelávacieho programu: učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolský učiteľ, učiteľ s druhou atestáciou pre primárne vzdelávanie, učiteľ s druhou atestáciou s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Materiálne zabezpečenie:

Prezenčné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky).

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy) k jednotlivým modulom a témam budú spracované garantom vzdelávania. Literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom odporúčaná lektormi vzdelávania.

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook, dataprojektor.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 14 kreditov

12 kreditov za rozsah vzdelávania, 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.